

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO
PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
ORAZ PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA LATA 2018-2020**

za rok 2020

WSTĘP

Na mocy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821) oraz uchwały Nr XLI - 365/ 2017 Rady Miejskiej w Olsztynku z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia Programu Wspierania Rodziny oraz Pieczy Zastępczej Gminy Olsztynek na lata 2018-2020, został opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny oraz Pieczy Zastępczej, którego głównym celem jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a zwłaszcza związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci jak również edukacja środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Cel ten osiągnąć poprzez:

1. Diagnozowanie środowisk rodzinnych:

- rozpoznawanie i analizę problemów występujących w rodzinie z problemami opiekuńczo-wychowawczymi
- bieżące kontakty pracowników socjalnych z pedagogiem szkolnym

2. Wzmocnienie systemu norm i wartości gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowawczego:

- pomoc rodzinom w eliminowaniu czynnika ryzyka nieprzystosowania społecznego poprzez pracę z indywidualnym przypadkiem

3. Zapobieganie dysfunkcyjności rodziny:

- współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych i kompensacyjnych na rzecz rodzin dotkniętych problemem opiekuńczo-wychowawczym.

ZADANIA GMINY

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminę zadania, mające na celu stworzenie i realizowanie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie.

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 w/cyt. ustawy do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny. Opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej jest jednym z elementów realizacji postanowień ustawy. Program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie angażującego zasoby gminy.

Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie z pomocy społecznej w 2020 roku to 377, liczba osób w tych rodzinach to 932.

Powodem objęcia pomocą społeczną było:

- ubóstwo- liczba rodzin 262, liczba osób w tych rodzinach - 699
- bezrobocie- liczba rodzin 152, liczba osób w tych rodzinach - 444
- przemoc w rodzinie – liczba rodzin 15, liczba osób w tych rodzinach- 65
- alkoholizm – liczba rodzin 24, liczba osób w tych rodzinach- 47
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych-liczba rodzin 19, liczba osób w tych rodzinach - 77
- z tytułu niepełnosprawności- liczba rodzin 106, liczba osób w tych rodzinach -179
- bezdomność- liczba rodzin 10, liczba osób w tych rodzinach – 10
- ochrona macierzyństwa- liczba rodzin 34, liczba osób w tych rodzinach – 177
- wielodzietność- liczba rodzin 24, liczba osób w tych rodzinach – 145
- rodziny niepełne- liczba rodzin 10, liczba osób w tych rodzinach – 36
- długotrwała choroba- liczba rodzin 133, liczba osób w tych rodzinach – 228
- narkomania- liczba rodzin 3, liczba osób w tych rodzinach – 17
- trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego- liczba rodzin 12, liczba osób w tych rodzinach – 22
- zdarzenie losowe- liczba rodzin 1, liczba osób w tych rodzinach – 3
- opieka prawna- liczba osób 7, liczba świadczeń 68.

W 2020 r. do pieczy zastępczej trafiło 3 dzieci z gminy Olsztynek:

- zawodowa rodzina pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego- 1 dziecko
- Dom dla Dzieci w Olsztynku- 2 dzieci

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Gmina Olsztynek w 2020 r. dokonywała łącznie opłaty za 40 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Łączna kwota opłaty za pobyt w/w dzieci w pieczy zastępczej za rok 2020 wyniosła 414 834,69 zł.

Realizując zadania wynikające z powyższej ustawy w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olsztynku w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej było zatrudnionych 2 asystentów rodzin. Łączna kwota przeznaczona na wynagrodzenia dla asystentów rodziny w 2020 r. wyniosła 61 866,76 zł - w tym umowa o pracę 38 556,76 zł i umowa zlecenie 23 310 zł.

Pod opieką asystentów rodzin w 2020 roku znajdowało się 21 rodzin – łącznie 98 osób, w tym 68 dzieci. Rodziny do współpracy z asystentem rodziny zostały wytypowane na podstawie wywiadów środowiskowych przeprowadzonych przez pracowników socjalnych. Wszystkie rodziny wyraziły zgodę na współpracę z asystentem rodziny. Rolą asystenta jest pomoc rodzinie w poprawie jej sytuacji życiowej, nauka prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, a także pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych. Ponadto asystent wspiera aktywność społeczną i zawodową rodziny, motywuje jej członków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Poza wsparciem w postaci pracy socjalnej oraz działań prowadzonych przez asystenta, rodziny miały możliwość skorzystania z oferty Klubu Integracji Społecznej tj:

- porady prawnika,
- porady psychoterapeuty dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- osoby nadużywające alkoholu kierowane były na „program edukacyjno- motywujący dla osób pijących szkodliwie i ponoszących konsekwencje picia, zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych”,
- porady w punkcie konsultacyjnym dla osób dotkniętych przemocą domową- indywidualne spotkania z terapeutą ds. uzależnień.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynku jest głównym realizatorem zadań pomocy społecznej w Gminy Olsztynek. Ponadto MOPS realizuje inne zadania mające na celu wsparcie rodziny, a w szczególności należące do kompetencji gminy na podstawie ustaw:

- o świadczeniach rodzinnych; pielęgnacyjnych; wychowawczych; za Życiem:
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- o dodatkach mieszkaniowych.

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny oraz Pieczy Zastępczej zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci w gminie Olsztynek. Zawarte w programie propozycje były realizowane w 2020 r. w toku bieżącej pracy poszczególnych jednostek.

Ze sprawozdania wynikają następujące kierunki działań dla Gminy Olsztynek:

- położenie głównego nacisku na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku; wzmocnienie działań profilaktycznych; doskonalenie metod pracy z rodziną, realizowanie różnych form pomocy rodzinie;
- rozwój placówek wsparcia dziennego, świetlic, klubów;
- dalsza współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (szkoły, przedszkola, Komisariat Policji, Sąd, organizacje pozarządowe);
- dalsze zatrudnienie asystentów rodzin, których zadaniem byłoby wzmocnienie rodziny poprzez prowadzenie systematycznej, bezpośredniej pracy z rodziną.

Dzięki realizacji założonych celów przez poszczególne podmioty i instytucje zakłada się, że zostaną stworzone odpowiednie warunki możliwości dla wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie. Ponadto zakłada się rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie, a w konsekwencji poprawę funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i wymagających wsparcia. Ważnym założeniem jest zmniejszenie ilości dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej i reintegracja rodzin naturalnych poprzez powrót dziecka do naturalnego środowiska rodzinnego.

Wskazane jest podejmowanie działań przede wszystkim profilaktycznych i wspomagających. W celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Olsztynku
/-/ Ewa Szerszeniewska